

SAŽETA KRITIKA "RESTART" PROGRAMA

Izmirenje sa Bogom i duhovno novorođenje jesu plod ostvarene zajednice čoveka sa Bogom, i zato se knjiga koja otkriva osnovne elemente susreta sa Bogom u svom originalu zove "Koraci ka Hristu". Kod nas je prevedena kao knjiga Put Hristu. Možemo zapaziti da svaki korak na tom putu nije korak neke tehnike već korak ka Hristu. To je put poznanja Boga i odgovora čovekove volje na otkrivenje Boga. Poznanje Božjeg karaktera kroz zakon nas osvedočava da smo grešni i da nam treba mir sa Bogom i sloboda od greha. Poznanje Božjeg karaktera kroz Pismo, otkriva nam Boga dostojnog poverenja i uzdanja, dok nas Njegova ljubav vodi na pokajanje. Uzdanjem u Boga kroz zasluge Isusove krvi dobijamo mir sa Ocem, i kroz delo Svetoga Duha ostvarujemo iskustvo duhovnog novorođenja. Susret čoveka sa Bogom kroz korake ka Hristu kako je otkriveno kroz knjigu Put Hristu od Elen Vajt ne donosi plodove po kakvom automatizmu već zahteva da se čovek zaista sretne sa Bogom, da iskreno prizna svoje bezakonje i da se za njega pokaje, stavljajući na presto svoga srca Isusa Hrista, umesto svojih idola. Samo u tom slučaju on može jednostavnom verom dobiti od Boga mir i novorođenje.

Ne postoji put ka Bogu koji je moguć bez odricanja od greha i umiranja sebi. Osobe koje ne ispunjavaju te uslove, ne mogu da budu zadovoljne iskustvom koraka ka Hristu. Kako im žeđ duše nije zadovoljena u Bogu, oni nisu sposobni da žive za druge, već postaju zavisnici od drugih, tražeći u njima svoje ispunjenje. Kako nemaju mir i odobravanje od Boga, oni pokušavaju da ga steknu od drugih ljudi i u raznim tehnikama. Za razliku od stvarnog duhovnog mira sa Bogom, koji zahteva odricanje od sebe i svojih greha, psihološki mir koji se postiže tehnikama je bezuslovan. On ne zahteva od čoveka da se pokaje za svoje grehe i izmiri sa Bogom, već uliva čoveku sigurnost, iako je čovek u nepokajanju i neizmiren sa Bogom. Program 12 koraka je skup takvih tehnika, koje su u stanju da uklone neprijatne posledice neizmirenosti čoveka sa Bogom i da ga prevare reformom osećanja. Mi ćemo se sada baviti analizom "Restart" programa koji predstavlja varijantu programa 12 koraka, koja je utemeljena na knjizi "Granice" Henri Klauda i Džona Taunsenda.

Za razliku od susreta sa Bogom kroz korake ka Hristu, "Restart" program nije Hristocentričan, već egocentričan program. Zato i rezultat tog programa nije isti kao i rezultat susreta sa Bogom. Umesto pokajanja za grehe, izmirenja sa Bogom i novorođenja pod uticajem Svetoga Duha, rezultat "Restart" programa jeste serija senzacija na nivou osećanja, u koje

spada psihičko rasterećenje kroz priznanje i ispovedanje greha drugome, rasterećenje od napetosti kroz psihičko pražnjenje bola povređenog Ega, rasterećenje od osećanja lične odgovornosti kroz okrivljavanje roditelja za sopstvene probleme, izazivanje prijatnih osećanja kroz psihološku utehu grupe za podršku, i emotivna satisfakcija kroz osećanje bliskosti kroz grljenje sa bližnjima, kao i kroz mistična osećanja u odnosu sa Bogom. Da bismo pristali na "Restart" program mi moramo da se odrekemo jasnog razumevanja naše doktrine u sledećim tačkama:

ZANEMARENA ULOGA BOŽJEG ZAKONA REZULTUJE NEPOKAJANJEM

Prvi od uzroka nepokajanja za grehe jeste zanemarena uloga Božjeg zakona koji ima za svrhu da ljude osvedoči da treba da se pokaju za grehe na nivou motiva srca, a ne samo za simptome greha u mislima, osećanjima i postupcima. Većina vernika će da se pokaje što je rekla drugoj osobi ružnu reč, ali se ne kaje što je takva u srcu, jer ne razume duh zakona. Bivši narkoman će se pokajati za svoj loš način opijanja, ali će najčešće zadržati samu želju za opijanjem i preusmeriti je na opijanje emocijom ljubavi ili kroz zloupotrebu muzike, nesvestan da je sama želja za opijanjem greh. Kako se kaju za simptome greha u mislima, osećanjima i postupcima, a ne i za same grešne želje srca, greh u srcu ostaje, i samim tim i nečista savest pred Bogom. Ali, umesto da osvedoči vernike o stvarni uzrok duhovnog neuspeha - zanemarenu i površnu predstavu o zahtevima Božjeg zakona, zastupnik "Restart" programa tvrdi da istina o sudu i zakonu *"ne leči ljude", "ne vodi ka nanovorođenju"* i da *"ljude plaši"* (M.L. "Sadašnja istina" od 21. 10. 2017.). No, upravo i jeste svrha zakona da osvedoči ljude o grehe i da uznemiri njihovu savest. Elen Vajt govoreći o ulozi Jovana Krstitelja kaže:

"Vest koju mu je Bog dao da je nosi bila je određena da ih **probudi iz uspavanosti i pokrene da zadrhte zbog svoje velike zloće**. ... Pre nego što potraže isceljenje od Isusa, morali su da postanu svesni opasnosti od rana greha. **Bog ... opterećuje savest prestupnika teškim bremenom i probada dušu strelama osvedočenja**. Anđeli koji služe iznose mu strašne Božje sudove da bi produbili osećanje potrebe i podstakli ga da uzvikne: »Šta mi treba činiti da se spasem?« Tada Ruka koja ga je ponizila do praha, podiže pokajnika. Glas koji je ukoravao greh i posramio gordost i slavljublje, pita sa najnežnijim saosećanjem: »Šta hoćeš da ti učinim?«" (Čežnja vekova, Glas u pustinji)

EGOCENTRIZAM UMETO HRISTOCENTRIZMA

Drugi najčešći uzrok nepokajanja za grehe jeste fokusiranost čoveka ka sebi samom umesto ka Hristu. Čovek se uzda u ono u šta gleda, pa ga bavljenje sobom navodi da u sebi traži snagu za pobedu nad iskušenjima, umesto da je traži u Bogu. Da "Restart" program jeste utemeljen na veri u sebe i oslanjanju čoveka na samog sebe jesno se vidi iz objašnjenja smisla šestog koraka: *"U Koraku 6 treba da postanemo potpuno spremni da Bog ukloni sve mane, a ne samo one koje nam smetaju. Zato je ovaj korak veoma težak. Mnogi ljudi se ovde zaglave jer ne mogu da zamisle svoj život bez gore pomenutih zadovoljstava."* (Restart) Besmisleno je na čoveka stavljati odgovornost da postane spreman da se odrekne greha, jer onaj ko u sebi traži spremnost za Boga, traži nemoguće: **"Oni koji u sebi traže utehu, umoriće se i razočarati."** (EGW 5T 199) upozorava Elen Vajt. "Restart" program još u prvom koraku usmerava pažnju našeg uma ka nama samima i našim slabostima, umesto ka Hristu.

Elen Vajt opominje da sotona želi da skrene našu pažnju sa Hrista na naše grehe:

"Kada smo zaokupljeni sobom, naš um se okreće od Hrista, Izvora snage i života. Zato se sotona stalno trudi da pažnju odvrati od Spasitelja i tako spreči zajednicu i vezu duše sa Hristom. Zadovoljstva sveta, brige i nesigurnosti i žalosti života, mane drugih, ili **vaše sopstvene mane i nedostaci - na jedno od toga ili na sve zajedno on želi da skrene vaše misli.** Ne dozvolite da vas zavedu njegova lukavstva! Mnoge koji su stvarno savesni i koji žele da žive za Boga on vrlo često navodi da se bave svojim manama i slabostima, i tako, odvajajući ih od Hrista, nada se da će postići pobedu. Mi ne smemo sebe da stavimo u centar i onda se prepustimo zabrinutosti i strahu hoćemo li biti spaseni. Sve to udaljava nas od Izvora naše sile. Prepustite Bogu staranje o sebi i imajte poverenja u Njega. Razgovarajte i mislite o Isusu. Neka se vaše „ja" izgubi u Njemu." (Put Hristu)

SATISFAKCIJA U ISPOVEDANJU DRUGOM ČOVEKU

Kada čovek nema mir od Boga, tada pokazuje sklonost da mir potraži u ispovedanju svojih greha drugom čoveku. Umesto da čovek prizna svoj greh osobi koju je povredio da bi tako ispravio odnose sa njom ili da prizna problem samo u slučaju potrebe za savetom, "Restart" program zastupa da se jednoj izabranoj osobi ispovede sopstveni tajni gresi iz celokupnog sopstvenog života. Samo osoba koja za svoje grehe nije pokajana, ima na

savesti krivicu zbog svojih greha, i može pasti u iskušenje da potraži psihološku satisfakciju ispovedajući svoje tajne grehe drugima. Zastupnik "Restart" programa tvrdi: *"Zašto nije dovoljno da priznamo pred sobom i da priznamo pred Bogom? Odgovor na to pitanje je zato što bez ispovesti drugom čoveku neće doći do isceljenja. ... I ništa neće da se dogodi, kada je u pitanju oporavak, kada je u pitanju isceljenje onoga dubokog u nama, dokle god ne ispovedimo drugoj osobi o tome ko smo tačno, sve do kraja. ... Lična molitva ne ide dalje od plafona."* (M.L. Objašnjenje koraka br. 5) Elen Vajt objašnjava suprotno:

"Nadam se da niko neće i dalje misliti da se Božje odobravanje može zadobiti ispovedanjem greha ljudskim bićima ili da u tome ima neke naročite vrline. ... **Svoje tajne grehe ispovedite samo pred Bogom.**" (EGW T5 645, 1889) "Ipak, onome koji uživa da popušta samome sebi, mnogo je ugodnije da prizna svoje grehe smrtnom čoveku nego da svoje srce otvori Bogu. **Ljudskoj prirodi mnogo je lakše da se ispovedi nego da odbaci greh**, mnogo je lakše da muči svoje telo oblačenjem kostreti, koprivama i lancima nego da razapne svoje telesne strasti. Zaista je težak jaram koji je telesno srce spremno da nosi da bi izbeglo da uzme Hristov jaram." (Elen Vajt, Velika borba, poglavlje 35)

"Pokazano mi je da mnoge ispovesti nisu trebale nikada biti izrečene da ih čuju smrtnici; **jer rezultat je takav, kakav ograničeno rasuđivanje smrtnih bića ne može da shvati.** Semena zla su posejana u umovima i srcima onih koji čuju, i kada oni budu u iskušenju, ova semena će proklijati i doneti plod, i isto tužno iskustvo će biti požnjeveno, zato što, misle oni koji su u iskušenju - *"Ovi gresi ne mogu biti tako tragični; zar oni koji su se ispovedili, dugogodišnji hrišćani, ne rade ove iste stvari?"* Na taj način otvoreno priznanje tajnih greha u skupštini postaje miris smrti za smrt, a ne miris života za život." (T5 645, 649, 1889)

BAVLJENJE RANAMA RADI PSIHIČKOG PRAŽNJENJA

"Restart" program zastupa bavljenje ranama iz celog dosadašnjeg života kao i davanje oduška neprijatnim osećanjima koje su posledica ranjavanja nepobedjenog velikog Ega. Voditelji programa ne propovedaju da gnev ranjenog srca treba da se pobedi, već da treba da se izrazi. U knjizi "Granice" na kojoj se temelji "Restart" program, roditelju koji je povređen gnevom deteta, savetuje se: *"Izlijte svoja povređena osećanja pred supružnikom, prijateljem ili Gospodom."* (Granice, 83) *"Međutim, ukoliko ne ispoljimo svoj gnev pred drugom osobom, ogorčenost i mržnja počinju da*

pružaju koren. ... Ljudi koji ne mogu da se razgneve kada su zlostavljani, kada se njima manipuliše, ili su kontrolisani, imaju ozbiljan hendikep. ... Bol se mora otkriti i iskazati." (Granice, 102, 160-161, 168) No, psihičkim pražnjenjem, iako se postiže trenutno psihološko rasterećenje, **sam greh se još dublje razvija** i donosi svoje tragične posledice. Elen Vajt upozorava: **"Hrišćanin ne sme proučavati svoje emocije, i davati oduška svojim osećanjima**, ili će se uskoro sresti sa nezvanim gostom – sumnjom – i biti uhvaćen u zbunjenosti i očajanju. Otarasite se sugestija neprijatelja razmišljajući o neopisivoj dubini ljubavi vašeg Spasitelja."

(EGW, Znaci vremena, 3. decembar 1894.) Zastupnici programa 12 koraka se često pozivaju na svoja osećanja kao dokaz ispravnosti svojih tehnika. Međutim, Elen Vajt kada piše o iskušenju njenog supruga Džejmsa Vajta, koji se stalno vraćao na nepravde koje su mu nanela njegova braća u prošlosti, upozorava na varljivost privremenog olakšanja kroz ispoljavanje svojih ružnih osećanja: **"Ispoljavanjem svojih osećanja na ovakav način on će možda osetiti izvesno privremeno olakšanje**; ali to goruću predstavu o težini patnji koje je podneo čini samo još drastičnijom u njegovoj mašti; i stoga greške svoje braće koji su svakako doprineli ovim njegovim patnjama vidi tako velikima i bolnima da mu se to čini neizdržljivim." (EGW 3T 97) Prijatna osećanja nisu dokaz iskustva sa Bogom jer i sotona može da ih izazove: **"Utisci i osećanja nisu nikakav dokaz da je čovek vođen od Gospoda. Sotona će, ako se na njega ne posumnja, pružiti i osećanja i utiske."** (RH AUG.03, 1886)

SVALJIVANJE KRIVICE NA DRUGE, UMETO PREUZIMANJA ODGOVORNOSTI NA SEBE

"Restart" program promoviše prebacivanje krivice za sopstvene grehe na druge ljude, roditelje, razočaranja, nezadovoljene potrebe egzistencije, itd, kao kada je Adam za svoj pad optužio Evu, a Eva zmiju. Voditelj "Restart" programa objašnjava: *"Sloboda je kad pronađemo razloge zbog kojih se osećamo na određen način. ... Moramo dozvoliti Bogu da osvetli sva loša i bolna mesta u našoj prošlosti i da nas isceli."* (M.L. Restart program)

Kada bi greh mogao da se opravda, on više ne bi bio greh. A voditelj "Restart" programa zahteva od polaznika programa da objasne zašto su određene grešne reakcije napravili, čime navodi ljude da izgovaraju svoje grešne reakcije: *"Kada su u pitanju strahovi, polaznik treba da popiše sve svoje strahove, zatim da zapiše zbog čega se boji određenih stvari (šta se tačno dogodilo), zatim koji deo ličnosti u koji smo se uzdali nas je izneverio, i na kraju na koji deo ličnosti ovaj strah najviše utiče. Kada su u pitanju seksualni odnosi, treba da navedemo imena osoba koje smo*

povredili na taj način, zatim na koji način smo ih povredili, zatim u čemu je bila naša krivica, zatim da li smo neopravdano izazvali ljubomoru, ogorčenost ili sumnju kod partnera, i na kraju da zapišemo kako je trebalo da postupimo. Kada su u pitanju stvari od kojih nas je sramota, treba da navedemo imena osoba koje su nas osramotile, kada i gde se to dogodilo, reči koje su bile izgovorene ili postupak koji nas je osramotio i kako je reagovalo naše telo na sramoćenje. ... Korak 5 vrši ulogu duhovnog bubrega koji služi da pročisti toksična sećanja, misli i ponašanja iz prošlosti koja truju i potkopavaju našu sadašnjost. " (Restart)

U knjizi "Granice" ne samo da se izgovaraju gresi osobe, pozivanjem na traume koje je doživela kao dete od strane svojih roditelja, već se roditeljima daje izgovor što su povređeni od strane dvogodišnjeg ili trogodišnjeg deteta, koje se na njih gnevi što mu nisu kupili igračku (Granice, 83). Elen Vajt kritikuje priznanja greha koja su prožeta pozivanjem na okolnosti:

"Svatom priznanju svoje krivice on dodaje opravdanje kao izgovor za svoje ponašanje, govoreći da nikad ne bi učinio ono za šta je okrivljen da ga određene okolnosti nisu na to pokrenule. Ovakva priznanja nisu nadahnuta božanskim Duhom i Bog ih ne može prihvatiti. ... Bog ne može da primi priznanje bez iskrenog pokajanja i promene." (Put Hristu, poglavlje "Priznanje") Teška iskušenja i nevolje nisu uzrok greha, već test da li je greh u našem srcu i dalje prisutan. Elen Vajt objašnjava: "Svi imaju prikrivene crte karaktera koje će kroz patnju izaći na videlo. ... Bog dozvoljava da iskusimo tegobe siromaštva i dovodi nas u teške položaje da bi se otkrili nedostaci u našem karakteru i da bi se uglačala njegova surovost." (T7 211) Niko nema izgovora za svoje grešenje, jer umesto da se osloni na svoju palu prirodu, može se verom osloniti na Boga: "Živite u Duhu pa nećete izvršiti požudu tela." (Galatima 5,16) "Znamo da ne možeš pobediti svojom snagom; ali pomoć dolazi od Onoga koji je moćan da spase." (ST, June 17, 1889, par. 11)

OSLANJANJE NA DRUGE LJUDE UMESTO NA BOGA

Iako zastupnici "Restart" programa deklarativno tvrde da se kao vernici uzdaju u Boga, sadržaji njihovih koraka otkrivaju oslanjanje na druge ljude, konkretno na grupe za podršku. U opisu "Restart" programa njihov autor tvrdi: "Osnovni novozavetni princip jeste da se duhovni rast ostvaruje u zajednici, a ne u izolaciji." (Restart) No, fakat je da se radi o zajednica sa Bogom u kleti, iza zatvorenih vrata: "A ti kad se moliš, uđi u klet svoju, i

zatvorivši vrata svoja, pomoli se Ocu svom koji je u tajnosti; i Otac tvoj koji vidi tajno, platiće tebi javno." (Matej 6,6) Ono što smo primili tajno, to ćemo podeliti sa drugima javno, i to će biti naš blagoslov. No, "Restart" pridaje pogrešnu ulogu međuljudskim odnosima. U knjizi "Granice" koja je temelj "Restart" programa čitamo: *"Ovo je ključna misao. Bog i jedan dobar prijatelj nisu nam dovoljni. Nama je potreban odnos sa čitavom grupom ljudi koji nam daju podršku. ... Kada preuzmemo na sebe da na ovaj biblijski način razvijemo nekoliko odnosa podrške, tada možemo da podnesemo da nam neko kaže ne. Zašto? Zato što imamo i drugo mesto na koje možemo da odemo. Oslonite se na svoju grupu za podršku. Kao što je detetu koje se uči granicama potrebno da se osvrne i vrati majci da bi se ponovo "napunilo gorivom", tako je to potrebno i odraslima. Potrebna vam je grupa za podršku da bi vam pružila utehu dok prolazite kroz promene. Oslonite se na njih, crpite snagu od njih."* (Henri Klaud, Granice, 118-119. 267) Jedan jezuitski sveštenik objašnjava ono što zastupnici "Restart" programa nisu hrabri da priznaju:

"»Sila veća od nas samih« se poistovećuje s Programom, grupom, podrškom ostalih članova. Svi oni postaju ta Sila veća od njih samih koja ukazuje ovisniku koliko je daleko od realnosti te ga vodi i usmerava ka treznosti i oporavku." (Antun Volenik, Program 12 koraka kao odgovor na moderna ovisnička ponašanja, 504)

"Restart" program zabranjuje ukoravanje greha i prirodno je da grupa za podršku služi da podrži osobu u odbacivanju ukora i da umiri njenu savest u nepokajanju. Osobe sa nesahranjenim Egom na svaku kritiku odgovaraju uvređenošću, otkrivajući svoju neobraćenost, i zato imaju potrebu da se od kritike zaštite postavljanjem granica i traženjem utehe u istomišljenicima. U pravilima "Restart" programa čitamo: *"3. Unakrsni govor i prekidanja su zabranjeni. Unakrsni govor je kada dve osobe uđu u međusoban dijalog i time isključe sve ostale. Svakoj osobi je omogućeno da iskaže svoja osećanja bez da je iko prekida. Takođe, da se deljenja ne bi prekidala treba se uzdržavati od postavljanja pitanja. Na sva pitanja će biti odgovoreno nakon sastanka. 4. Deljenje saveta je zabranjeno. Ovde smo da bismo pružili podršku jedni drugima, a ne da "popravljam" druge ljude, tešimo ih, ili rešavamo njihove probleme."* (Restart) U knjizi "Granice" čitamo tehniku kojom se možemo sačuvati od kritičkog mišljenja: *"Osobe sa zdravim granicama će biti i dalje izložene "napadu" kritika, pokušaju manipulacije, kontrole od strane drugih ljudi, ali će im granice omogućiti da oni sva ta sredstva manipulacije i kontrole zaustave na granici, da to ne prođe do njih i da ih ne poremeti i ne pomeri*

njihov doživljaj samih sebe. Kada se zaustave te metode manipulacije, mi se više nećemo osećati primoranim da razmišljamo, da se osećamo i ponašamo onako kako to drugi očekuje od nas." (M. L. Objašnjenje knjige "Granice") Elen Vajt upozorava: "Takvi će sažaljevati one koji su zaslužili ukor, jer su tu povređena lična osećanja. Zbog te neposvećene naklonosti i sami oni koji osećaju takvo sažaljenje učestvuju u krivici onih koji su ukoreni. **U devet od deset slučajeva moglo bi se pomoći onome koji je ukoren da uvidi svoju grešku i da se popravi, kad bi mu ostali stavili do znanja njegovu grešku. Međutim, tu se mešaju neposvećena lica sa svojim naklonostima i lažno predstavljaju pobude onoga koji ukorava i prirodu ukora. Uzimajući u zaštitu ukorenog, oni ga navode na zaključak da je prema njemu učinjena nepravda.** I njegova osećanja se dižu protiv onoga koji je samo izvršio svoju dužnost. ... Takva vrsta ljudi će se uvek boriti protiv uputstava Duha Božjeg, a naročito protiv ukora. Oni ne žele da ih neko uznemirava." (3T 239)

TRAŽENJE SPASENJA U EMOCIJI BLISKOSTI

Dvanaesti korak "Restart" programa se predstavlja kao izražavanje međusobne ljubavi kroz bliskost međusobnog grljenja, što predstavlja greh samim tim što se bez realnog povoda od takve bliskosti pravi tehnika i princip u svakodnevnim odnosima. Da je reč o zloupotrebi bliskosti jasno je na osnovu knjige "Granice" koja navodi čoveka da svoje neprepoređene motive, utemeljene na potrebi pale ljudske prirode za satisfakcijom, usmeri ka drugim ljudima, umesto da traži od Boga rasterećenje od njih: *"Bog nas je stvorio sa vrlo specifičnim potrebama u odnosu na porodicu u kojoj smo odrastali... Kada imamo potrebe koje nisu zadovoljene, treba da napravimo inventar tih lomova u nama i počnemo da zadovoljavamo te potrebe u telu Hristovom, kako bismo dovoljno ojačali za borbu oko granica koja se odvija u zreloj dobi."* (Granice, 260-261) *"Bog je spreman da zadovolji naše potrebe preko ljudi, ali morate da se ponizite, da posegnete za dobrim sistemom podrške i primite ono što je dobro."* (Granice, 141) Zapazimo reči Elen Vajt: **"Ljubav i saosećanje koju bi Isus hteo da mi pružamo drugima, nema ukus sentimentalizma, koji je zamka za dušu; to je ljubav nebeskog porekla."** (Sons and Daughters of God, 147) Elen Vajt kritikuje ljude koji su gradeći sebičan odnos prema drugim ljudima postali robovi navike da vreme provode u društvu: "Oni koji vole da provode vreme u društvu najzad postaju robovi te navike. Njihov život sastoji se od oblačenja, posećivanja, zabava, smejanja i zbijanja šala. ... Nesrećni su ako ne doživljavaju nova uzbuđenja. **Nemaju u sebi moći da budu srećni već očekuju svoju sreću od drugih..."** (EGW,

Poruka mladima 430) **"Vi možete biti srećni u Njemu čak i ako nemate nijednog prijatelja u ovome svetu."** (Lt 2b, 1874. HC 259)

TRAŽENJE SPASENJA U MISTIČNOM ODNOSU PREMA BOGU

Da bi opravdao misticizam "Restart" programa, njegov voditelj zastupa da je Elen Vajt bila mistik. No, istina je da je Elen Vajt kritikovala samu suštinu misticizma, oslanjanje na osećanja: **"Ne mislite da je sentimentalizam religija.** Otresite sa sebe sva ljudska pomagala i oslonite se čvrsto na Hrista." (HS 137.5) "Mnoge dragocene duše, želeći iskreno da budu hrišćani, još uvek se spotiču u mraku, čekajući da se njihova osećanja snažno pokrenu. Oni čekaju da se posebna promena desi u njihovim osećanjima. **Oni očekuju neku neodoljivu silu, nad kojom oni nemaju nikakvu kontrolu, da ih savlada.** Oni su prevideli činjenicu da vernik u Hristu treba da radi na svom spasenju sa strahom i drhtanjem." (Elen Vajt, Ms55-1910)

Kada opisuje lažna probuđenja poslednjeg vremena, Elen Vajt kritikuje misticizam tih probuđenja: **"Biblija se tumači na takav način koji se sviđa neprepođenom srcu, a njene svećane i važne istine se smatraju bezvrednim. Ljubav se ističe kao glavna Božja osobina, ali ona se prikazuje kao raznežena sentimentalnost, koja ne pravi razliku između dobra i zla.** Probuđenje se često izaziva na taj način što se budi mašta, uzbuđuju osećanja. Vest koja je upućena na zdrav razum ne nailazi ni na kakav odziv. U onim crkvama koje će sotona moći da pokori pod svoju lažnu moć izazvaće uverenje da je na njih izliven naročiti Božji blagoslov; u njima će se pokazati veliko religiozno probuđenje. Mnogi će klicati od radosti što Bog radi tako divno za njih, a u stvari to delo potiče od sasvim drugog duha. Sotona će pokušati da pod plaštom vere proširi svoj uticaj na ceo hrišćanski svet. Uzbuđivaće se osećanja, istina će se pomešati sa lažju, što će ljude lako zavesti." (GC 558, 464) Elen Vajt opisuje bit "Omega otpada": **"Pisale bi se knjige novog poretka. Bio bi uveden sistem intelektualne filozofije. Osnivači ovog sistema bi išli u gradove i radili bi čudesan posao. Subota bi bila slabo poštovana, kao i Bog koji ju je stvorio. Ničemu se ne bi dopustilo da stane na put novog pokreta. Vođe bi učile da je vrlina bolja od poroka ali, pošto je Bog uklonjen, oni bi se uzdali u ljudsku moć koja je bez Boga bezvredna. Njihovi temelji bi bili sagrađeni na pesku, i bura i oluja bi odnele njihovu građevinu."** (1SM 204)

ZAKLJUČAK:

"Restart" program je pogrešan zato što umesto jednostavnog spasenja verom u Hrista pruža seriju tehnika kojima čovek samo uklanja neprijatne posledice nepobedeđenih greha, sa kojima on ne bi imao posla da je zaista izmiren sa Bogom. Kao što smo zapazili tehnike "Restart" programa su u direktnom sukobu sa obrazloženjima Elen Vajt kojima ona osuđuje 1) ispovedanje tajnih greha drugima, 2) bavljenje svojim ranama i izražavanje negativnih osećanja, 3) okrivljavanje okolnosti za sopstvene grehe, 4) oslanjanje na drugog čoveka umesto na Boga, 5) familijaran odnos prema drugim ljudima i 6) oslanjanje na osećanja u odnosu sa Bogom.

Umesto "Restart" programa osoba bi trebala da preispita svoju predstavu o Bogu i da ispavno shvati značaj i duh zakona, da bi kroz pravilnu predstavu o Božjem karakteru u skladu sa Božjim zakonom, Sveti Duh mogao da je osvedoči o realnu potrebu za Bogom (potrebu za reformom motiva srca i izmirenjem), te da je probuđenom svešću o sopstvenoj grešnosti sačuva od oslanjanja na sebe i prilepi za Hrista kao jedinu pravednost.

Miloš Bogdanović
mishabogdanovic@gmail.com